

Altres disposicions

Decret 144/2023, del 29 de març del 2023

Decret 144/2023, del 29-3-2023, pel qual s'agrupen les competències transversals de les titulacions d'ensenyament superior estatals.

Exposició de motius

A tots els estats que formen l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), les titulacions d'ensenyament superior es defineixen tenint en compte, entre altres elements, els descriptors de Dublín aprovats a la Conferència de ministres responsables de l'ensenyament superior de Bergen, el 2005. Aquest descriptors estableixen les competències mínimes que ha de tenir cada nivell de l'ensenyament superior.

Cada estat de l'EEES ha de concretar les competències transversals de cada nivell i les competències específiques de cada titulació. A Andorra, fins ara, aquestes competències es publicaven mitjançant el decret de creació d'una titulació.

La Llei 7/2023, del 19 de gener, de text consolidat de creació del Marc andorrà de qualificacions estableix les competències transversals de cada nivell de l'ensenyament superior i, per tant, ja no caldria mencionar-les als decrets de creació de les titulacions.

No obstant, atès que cada nivell de l'ensenyament superior té unes competències transversals diferents, s'ha realitzat un treball d'harmonització de competències perquè siguin les mateixes en tots els nivells i només variï el nivell d'exigència des del punt de vista de tres dimensions: saber, saber fer i saber ser.

Aquest decret pretén, d'una banda, agrupar les competències transversals establertes a la Llei 7/2023 esmentada en cinc competències transversals iguals per a tots els nivells de les titulacions estatals d'ensenyament superior i tots els àmbits d'estudis, i de l'altra, desglossar les competències en dimensions i rúbriques, que concreten el nivell d'exigència.

L'agrupament de les competències transversals en cinc competències té en consideració diverses iniciatives recents de política pública com ara la definició dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, la concreció dels deu dominis de la competència digital ciutadana o la definició de les competències de cultura democràtica i també té en compte diverses recomanacions d'organismes europeus que es plasmen en documents, com ara, la Declaració de París sobre la promoció de la ciutadania i dels valors comuns de llibertat, tolerància i no discriminació mitjançant l'educació, aprovada el 2015 pels ministres europeus d'educació, la Nova agenda de competències per a Europa, aprovada el 2016, la contribució de la Comissió Europea a la cimera social de Göteborg de l'any 2017 "Enfortiment de la identitat europea a través de l'educació i la cultura", i les Conclusions del Consell Europeu del 14 de desembre del 2017.

D'acord amb aquestes consideracions, i a proposta de la ministra d'Educació i Ensenyament Superior en funcions, el Govern, en la sessió del 29 de març del 2023, aprova aquest Decret amb el contingut següent:

Article 1. *Objecte*

Aquest decret:

1. Agrupa les competències transversals establertes a la Llei 7/2023, del 19 de gener, de text consolidat de creació del Marc andorrà de qualificacions en cinc competències transversals comunes per a tots els nivells de les titulacions estatals d'ensenyament superior i per a tots els àmbits d'estudis.
2. Estableix les dimensions i les rúbriques de cada competència transversal.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Aquest decret s'aplica a les titulacions d'ensenyament superior estatals d'Andorra.

Article 3. Agrupament de les competències transversals

1. Les competències transversals dels nivells de l'ensenyament superior descrites a la Llei 7/2023, del 19 de gener, de text consolidat de creació del Marc andorrà de qualificacions queden agrupades en les cinc competències transversals següents:

CT1. Dominar la comunicació en diferents llengües per expressar i entendre missatges en diferents contextos i situacions personals, socials i professionals.

CT2. Treballar com a membre d'un equip, de forma col·laborativa i amb responsabilitat compartida.

CT3. Gestionar la informació i comunicar el coneixement, resolent situacions en una societat en evolució constant.

CT4. Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.

CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.

2. Aquest agrupament es detalla a l'Annex 1 d'aquest decret.

Article 4. Dimensions

1. Els processos de formació superior s'orienten al desenvolupament competencial (saber fer), però sobre una base de coneixements (saber) i amb una orientació, des d'una perspectiva ètica i de compromís (saber ser), per a la millora del context en què l'estudiant desenvoluparà la seva vida personal, social i professional.

2. Cada competència transversal inclou tres dimensions: saber, saber fer i saber ser.

3. Cada competència conté indicadors que permeten mesurar allò que un estudiant ha de saber, ha de saber fer i ha de saber ser en el moment en què es gradua i obté una titulació d'ensenyament superior estatal.

4. Els indicadors de les tres dimensions per a cada competència transversal es detallen a l'annex 2 d'aquest decret.

Article 5. Rúbriques

1. La rúbrica estableix el nivell d'exigència de cada competència transversal per a cada nivell de l'ensenyament superior tenint en compte allò que un estudiant ha de saber, saber fer i saber ser en el moment en què es gradua i obté una titulació d'ensenyament superior estatal.

2. Les rúbriques de cada competència transversal es detallen a l'annex 2 d'aquest decret.

Disposició transitòria

Les titulacions estatals d'ensenyament superior i els plans d'estudis d'aquestes titulacions publicades al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest decret, mantenen les competències transversals que es van aprovar en el seu moment fins que es derogui, es renovi, es revoqui o s'extingeixi el decret de creació de la titulació i s'extingeixin els plans d'estudis que se'n deriven.

Disposició final

Aquest decret entra en vigor l'endemà de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 29 de març del 2023

Xavier Espot Zamora

Cap de Govern en funcions

Annex 1. Agrupament de les competències transversals

Competències transversals establertes a la Llei 7/2023 del nivell de diploma professional avançat (MAQ 5)	Competència transversal a la qual queda inserida
Utilitzar recursos tecnològics per trobar informació d'acord amb un objectiu relacionat amb un camp professional.	CT3. Gestionar la informació i comunicar el coneixement, resolent situacions en una societat en evolució constant.
Participar en equips de treball en un entorn virtual.	CT2. Treballar com a membre d'un equip, de forma col·laborativa i amb responsabilitat compartida.
Comunicar de manera correcta i rica en àmbits acadèmics i professionals.	CT1. Dominar la comunicació en diferents llengües per expressar i entendre missatges en diferents contextos i situacions personals, socials i professionals.
Formar part d'un grup de treball com a membre, assumint les tasques encomanades i fent aportacions constructives.	CT2. Treballar com a membre d'un equip, de forma col·laborativa i amb responsabilitat compartida.
Mostrar integritat en la pràctica professional i principis ètics amb consciència de les repercussions de les pròpies decisions.	CT4. Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.
Identificar necessitats de millora en l'àmbit de la professió i de l'entorn econòmic i social més immediat.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Conèixer les possibilitats formatives i professionals per prendre decisions responsables d'aprenentatge.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Resoldre problemes propis de la professió o de l'entorn acadèmic emprant les tècniques i els mitjans que es dominen.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Assumir / Acreditar l'autonomia en l'execució de protocols i de tasques propis de la professió.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.

Competències transversals establertes a la Llei 7/2023 del nivell de bàtxelor (MAQ 6A) i de bàtxelor d'especialització (MAQ 6B)	Competència transversal a la qual queda inserida
Analitzar i avaluar informació des d'una àmplia gamma de fonts digitals utilitzada per donar solució a un problema.	CT3. Gestionar la informació i comunicar el coneixement, resolent situacions en una societat en evolució constant.
Treballar en xarxa i en equip en un entorn virtual.	CT3. Gestionar la informació i comunicar el coneixement, resolent situacions en una societat en evolució constant. CT2. Treballar com a membre d'un equip, de forma col·laborativa i amb responsabilitat compartida.
Comunicar i debatre un projecte original en què s'argumentin solucions coherents i es demostrï pensament crític.	CT1. Dominar la comunicació en diferents llengües per expressar i entendre missatges en diferents contextos i situacions personals, socials i professionals.
Participar i col·laborar activament en les tasques de l'equip i fomentar la confiança, la cordialitat i l'orientació a la tasca conjunta.	CT2. Treballar com a membre d'un equip, de forma col·laborativa i amb responsabilitat compartida.
Treballar de forma responsable, ètica i d'acord amb el codi deontològic de la professió, tenint en compte les repercussions econòmiques, socials i mediambientals.	CT4. Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.
Aportar idees per a la transformació social a partir de les oportunitats que ofereix el context acadèmic i professional des d'una perspectiva innovadora i sostenible.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Planificar les pròpies necessitats d'aprenentatge i escollir un programa d'estudis d'especialització o de màster apropiat amb un alt grau d'autonomia.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Utilitzar estratègies per preveure i resoldre problemes dins del camp professional.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Adquirir autonomia / Demostrar autonomia / Avaluar l'autonomia en la planificació.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.

Competències transversals establertes a la Llei 7/2023 del nivell de màster (MAQ 7)	Competència transversal a la qual queda inserida
Gestionar la informació, el coneixement i els recursos digitals per aplicar-los en situacions noves i complexes.	CT3. Gestionar la informació i comunicar el coneixement, resolent situacions en una societat en evolució constant.
Participar en actes comunicatius referits a temes complexos, expressant les pròpies idees i orientant el discurs a la millora de la professió.	CT1. Dominar la comunicació en diferents llengües per expressar i entendre missatges en diferents contextos i situacions personals, socials i professionals.
Contribuir a la coordinació i al desenvolupament de l'equip, afavorint la comunicació, el repartiment equilibrat de tasques, el clima intern i la cohesió.	CT2. Treballar com a membre d'un equip, de forma col·laborativa i amb responsabilitat compartida.
Identificar aspectes ètics de cada situació, emprant un pensament crític, integrador i respectuós amb el context en plantejar la solució a un problema.	CT4. Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.
Presentar un projecte transformador orientat a aportar solucions originals, creatives, viables i sostenibles.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Planificar les pròpies necessitats d'aprenentatge de manera autodirigida i autònoma, tant per desenvolupar tasques professionals com per poder seguir estudis de doctorat.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Dissenyar estratègies per preveure i resoldre problemes complexos en entorns nous, poc coneguts o multidisciplinaris.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Adquirir autonomia / Demostrar autonomia / Avaluar l'autonomia en el disseny.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.

Competències transversals establertes a la Llei 7/2023 del nivell de doctorat (MAQ 8)	Competència transversal a la qual queda inserida
Esdevenir un element productiu de la societat del coneixement.	CT4. Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional. CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Aplicar les eines i les estratègies digitals en els processos de recerca i de comunicació i divulgació científica.	CT3. Gestionar la informació i comunicar el coneixement, resolent situacions en una societat en evolució constant.
Comunicar els resultats de la recerca en contextos acadèmics, divulgatius i professionals.	CT1. Dominar la comunicació en diferents llengües per expressar i entendre missatges en diferents contextos i situacions personals, socials i professionals.
Liderar un projecte de treball en equip, assegurant la integració dels membres i la seva orientació a la consecució d'un objectiu comú.	CT2. Treballar com a membre d'un equip, de forma col·laborativa i amb responsabilitat compartida.
Liderar bones pràctiques per a la transformació de l'entorn social i mediambiental.	CT4. Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.
Dissenyar i desenvolupar un projecte d'innovació o de recerca, considerant els principis de l'ètica i la sostenibilitat per a la transformació social.	CT4. Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional. CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Ser autocrític respecte de la pròpia recerca i de les seves conseqüències, i contextualitzar-la en el marc de la disciplina.	CT4. Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.
Concebre, dissenyar i posar en pràctica programes de recerca científica i de docència universitària per resoldre problemes complexos.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.
Adquirir autonomia / Demostrar autonomia / Avaluar l'autonomia en la creació.	CT5. Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.

Annex 2. Rúbrica de les competències transversals

CT1: Dominar la comunicació en diferents llengües per expressar i entendre missatges en diferents contextos i situacions personals, socials i professionals.

Dimensions	Indicadors
Saber	- Els codis de comunicació en un context acadèmic, científic, professional i divulgatiu. - Les tècniques i els canals de la comunicació. - Els recursos lingüístics, gràfics i gestuals. - La diversitat lingüística i cultural. - El vocabulari específic del camp de coneixement. - Els estils i els registres de la llengua.
Saber fer	- Comprèn la informació. - Expressa de manera justificada opinions i idees en diferents situacions comunicatives. - Interpreta diferents tipus de discursos. - Escolta de manera activa i respon als requisits de la situació. - Accepta la realització de crítiques constructives. - Adopta estratègies per interactuar en contextos plurilingües i interculturals. - Construeix argumentacions per a una comunicació eficaç.
Saber ser	- Autocontrol. - Empatia en l'acceptació d'altres punts de vista. - Respecte de les opinions diferents. - Sensibilitat de no ofendre amb l'expressió de les opinions i les idees. - Consciència de la repercussió de la llengua en altres persones. - Disposició al diàleg crític i constructiu. - Interès per a la interacció amb la comunitat acadèmica i l'àmbit professional.

Rúbrica

Nivell	Resultats d'aprenentatge
MAQ 5	Comunica oralment i per escrit de manera correcta en els àmbits acadèmic i professional.
MAQ 6A i 6B	Comunica oralment i per escrit i discuteix un projecte original en què argumenta solucions coherents i demostra pensament crític.
MAQ 7	Participa en actes comunicatius referits a temes complexos, expressant les pròpies idees i orientant el discurs a la millora de la professió.
MAQ 8	Comunica els resultats de la recerca en contextos acadèmics, divulgatius i professionals.

CT 2: Treballar com a membre d'un equip, de forma col·laborativa i amb responsabilitat compartida.

Dimensions	Indicadors
Saber	- Tipologia de grups. - Estratègies per a la configuració i la gestió de grups. - Habilitats comunicatives i comunicació social. - Planificació i presa de decisions. - Disseny i desenvolupament de processos i de projectes. - Procés d'avaluació del treball.
Saber fer	- Gestiona el temps de manera adequada. - Gestiona els projectes tenint en compte el perfil dels membres del grup. - Organitza i gestiona el grup des de la perspectiva dels integrants i dels projectes a desenvolupar. - Resol els problemes i conflictes que es plantegen en el grup. - És capaç de generar una interdependència positiva.

Saber ser	- Lideratge. - Autogestió. - Col·laboració. - Respecte al punt de vista dels altres. - Responsabilitat. - Capacitat d'escolta i empatia comunicativa.
-----------	---

Rúbrica

Nivell	Resultats d'aprenentatge
MAQ 5	Forma part d'un grup de treball com a membre assumint les tasques que se li encomanen i fent aportacions constructives.
MAQ 6A i 6B	Participa i col·labora activament en les tasques de l'equip i fomenta la confiança, la cordialitat i l'orientació a la tasca conjunta.
MAQ 7	Contribueix a la coordinació i al desenvolupament de l'equip, afavorint la comunicació, el repartiment equilibrat de tasques, el clima intern i la cohesió.
MAQ 8	Lidera un projecte de treball en equip, assegurant la integració dels membres i la seva orientació a la consecució d'un objectiu comú.

CT3: Gestionar la informació i comunicar el coneixement, resolent situacions en una societat en evolució constant.

Dimensions	Indicadors
Saber	- Les fons d'informació. - Els dispositius electrònics (maquinari i programari). - Els diferents formats de la informació: text, numèric, gràfic, imatge i so. - La comunicació en xarxa: protocols, canals, ètica i drets d'autor.
Saber fer	- Gestiona la informació: localitzar, analitzar, avaluar, organitzar i transformar. - Col·labora en entorns virtuals. - Crea missatges multimèdia (coneixement). - Difon el coneixement als medis digitals.
Saber ser	- Ciutadania i civisme digital. - Pensament crític. - Participació en entorns digitals. - Respecte per l'ús crític de la informació digital.

Rúbrica

Nivell	Resultats d'aprenentatge
MAQ 5	Utilitza recursos tecnològics per trobar informació d'acord amb un objectiu relacionat amb un camp professional.
MAQ 6A i 6B	Analitza i avalua informació des d'una àmplia gamma de fonts digitals que utilitza per donar solució a un problema.
MAQ 7	Gestiona la informació, el coneixement i els recursos digitals per aplicar-los en situacions noves i complexes.
MAQ 8	Aplica les eines i les estratègies digitals en els processos de recerca i de comunicació i divulgació científica.

CT4: Actuar segons l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.

Dimensions	Indicadors
Saber	- Els drets humans. - Els Objectius de Desenvolupament Sostenible. - Els principis d'accessibilitat universal (igualtat i no discriminació). - El marc ètic que regula la professió. - El dret d'autor i el plagiat. - La confidencialitat i el secret professional.
Saber fer	- Pensa de manera crítica. - Realitza judicis fonamentats en l'ètica i els valors. - Té criteri orientat a la sostenibilitat des dels diferents àmbits d'aquesta. - Segueix un codi ètic i deontològic. - Respecta la diferència i valora la diversitat.
Saber ser	- Obertura a l'alteritat cultural i a altres creences, visions i pràctiques del món. - Pensament cívic. - Respecte a la democràcia, la justícia, l'equitat, la igualtat, la pau i l'estat de dret. - Tolerància davant de valors i punts de vista diferents als propis. - Respecte per tots els àmbits del seu context natural.

Rúbrica

Nivell	Resultats d'aprenentatge
MAQ 5	Mostra integritat a la pràctica professional i manté els principis ètics sent conscient de les repercussions de les seves decisions.
MAQ 6A i 6B	Treballa de forma responsable, ètica i d'acord amb el codi deontològic de la professió, tenint en compte les repercussions econòmiques, socials i mediambientals.
MAQ 7	Identifica els aspectes ètics de cada situació emprant un pensament crític, integrador i respectuós amb el context quan planteja la solució a un problema.
MAQ 8	Impulsa bones pràctiques per a la transformació de l'entorn social cap a la sostenibilitat.

CT5: Dissenyar i desenvolupar projectes i processos emprenedors des d'una perspectiva d'equilibri sostenible per a la transformació de l'entorn.

Dimensions	Indicadors
Saber	- La gestió de projectes i de processos. - El pla estratègic. - Les qualitats de la persona emprenedora. - La transformació social i el compromís ètic. - La gestió del canvi.
Saber fer	- Desenvolupa i assumeix accions de lideratge. - Pren decisions en situació d'incertesa. - Planifica i s'orienta a l'assoliment de fites. - Resol conflictes i genera solucions. - És sensible a les iniquitats i les bretxes del context. - Detecta oportunitats de canvi.
Saber ser	- Perseverança i confiança en un mateix. - Esforç i diligència en les actuacions. - Responsabilitat i iniciativa orientada a l'acció. - Integritat i ètica com a elements clau per guanyar confiança. - Esperit innovador. - Flexibilitat i capacitat d'adaptació.

Rúbrica

Nivell	Resultats d'aprenentatge
MAQ 5	Identifica necessitats de millora en l'àmbit de la professió i el seu entorn social i econòmic.
MAQ 6A i 6B	Aporta idees per a la transformació social a partir de les oportunitats que ofereix el context acadèmic i professional des d'una perspectiva innovadora i sostenible.
MAQ 7	Dissenya un projecte transformador orientat a aportar solucions originals, creatives, viables i sostenibles.
MAQ 8	Dissenya, desenvolupa i avalua un projecte d'innovació o de recerca considerant els principis de l'ètica i la sostenibilitat per a la transformació social.